

Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

Auditrapport 2021 baten-lasten agentschap Nederlands Forensisch Instituut

Colofon

Titel	Auditrapport 2021 baten-lasten agentschap Nederlands Forensisch Instituut
Uitgebracht aan	De Algemeen directeur van het NFI
Datum	23 maart 2022
Kenmerk	2022-0000104523

Inhoud

1	Inleiding—7
1.1	Ontwikkelingen 2021—7
1.1.1	Gevolgen COVID-19—7
1.1.2	Samenwerking met verschillende uitvoeringsorganisaties—7
1.2	Doel en doelgroepen—7
1.3	Verspreidingskring—7
1.4	Leeswijzer—8
2	Uitkomsten onderzoek financiële overzichten (jaarrekening)—9
2.1	Controle financiële overzichten—9
2.2	Bevindingen accountantscontrole financiële overzichten—9
2.2.1	Getrouwheidsfouten en -onzekerheden—9
2.2.2	Rechtmatigheidsfouten en -onzekerheden—10
3	Financieel beheer en materiële bedrijfsvoering—11
3.1	Inleiding—11
3.2	Inkoopproces—11
3.2.1	Gevolgen samenwerking met uitvoeringsorganisaties—11
3.2.2	Rechtmatigheidsrapportage niet altijd volledig—12
3.3	Betaalproces (waaronder prestatie verklaren)—12
3.3.1	Proces van prestatie verklaren in opzet zichtbaar verbeterd—12
3.3.2	Blijvende aandacht voor de administratieve vastlegging van prestaties is benodigd—12
3.4	Omzetproces—13
3.4.1	Validatie geschreven uren in Promis noodzakelijk—13
3.4.2	Omzetverantwoordingen worden niet op een uniforme wijze uitgevoerd—13
4	Jaarrekeningcontrole NFI—15
4.1	Inleiding—15
4.2	Materiële kosten—15
4.3	Geen aanwijzingen voor fraude—15

1 Inleiding

1.1 Ontwikkelingen 2021

1.1.1 *Gevolgen COVID-19*

Analoog aan voorgaand controlejaar hebben de gevolgen van de COVID-19 pandemie grote impact gehad op de maatschappij als geheel en zo ook op de bedrijfsvoering van het Nederlands Forensisch Instituut (NFI).

De getroffen overheidsmaatregelen vanwege de pandemie hadden ook degelijke impact op het werk van het NFI, dan wel voor de medewerkers van het NFI. Het NFI heeft extra uitgaven moeten maken voor het aanschaffen van beschermingsmiddelen en ICT-middelen om het werken op afstand naar behoren mogelijk te maken. Voor vitale functies is het mogelijk gebleven om op kantoor te werken. De pandemie had ook impact op de productie van het NFI, maar door de nieuwe manieren van werken is het primaire proces niet in gevaar gekomen. In zijn algemeenheid geldt dat wij geen grote achterstanden hebben aangetroffen in de bedrijfsvoering of verantwoording van de primaire stromen.

1.1.2 *Samenwerking met verschillende uitvoeringsorganisaties*

Het NFI neemt diensten af van verschillende uitvoeringsorganisaties binnen het ministerie van Justitie en Veiligheid (J&V). Dit omvat dienstverlening rondom het inkoop- en betaalproces en dienstverlening voor het opstellen van de balansdossiers. Dit controlejaar is de dienstverlening uitgebreid, waarbij een groot deel van het inkoopproces van het NFI bij het IUC DJI is ondergebracht. Het is van belang om waakzaam te blijven op de procesafspraken die gemaakt worden met de uitvoeringsorganisaties en dat de uitvoering van de dienstverlening conform de gewenste SLA afspraken verloopt. Daarnaast is het belangrijk dat het NFI de geleverde diensten van de uitvoeringsorganisaties monitort en periodiek evalueert met de uitvoeringsorganisaties.

1.2 Doel en doelgroepen

In dit rapport doen wij verslag van de uitkomsten van de werkzaamheden die wij op verzoek van de secretaris-generaal van het ministerie van J&V als interne auditdienst van het Rijk bij het Nederlands Forensisch Instituut van het ministerie van J&V hebben verricht. Dit rapport is opgesteld voor de opdrachtgever en de leiding van het NFI.

1.3 Verspreidingskring

De ADR is de interne auditdienst van het Rijk. Dit rapport is primair bestemd voor de opdrachtgever met wie wij deze opdracht zijn overeengekomen. In de ministerraad is besloten dat het opdrachtgevende ministerie J&V waarvoor de ADR een rapport heeft geschreven, het rapport binnen zes weken op de website van de rijksoverheid plaatst, tenzij daarvoor een uitzondering geldt. De minister van Financiën stuurt elk halfjaar een overzicht naar de Tweede Kamer met de titels van door de ADR uitgebrachte rapporten en plaatst dit overzicht op de website.

1.4

Leeswijzer

Dit rapport is als volgt ingedeeld:

- de uitkomsten van het onderzoek van de financiële overzichten (hoofdstuk 2);
- de uitkomsten van het onderzoek naar het financieel beheer, de materiële bedrijfsvoering en de daartoe bijgehouden administraties (hoofdstuk 3);
- jaarrekeningcontrole NFI (hoofdstuk 4).

2 Uitkomsten onderzoek financiële overzichten (jaarrekening)

2.1 Controle financiële overzichten

Wij hebben geen controleverklaring afgegeven bij de financiële overzichten 2021 van het NFI. Met ingang van het controlejaar 2021 is door het Audit Committee (AC) van J&V besloten dat voor het NFI geen separate controleverklaring benodigd is. Bij het begrotingshoofdstuk VI (J&V), waarin de verkorte verantwoording van het NFI wordt opgenomen, zal wel een controleverklaring worden verstrekt.

Wij hebben de in de jaarrekening opgenomen financiële overzichten beoordeeld op een getrouw beeld in overeenstemming met de geldende verslaggevingsvoorschriften. Voorts hebben wij onderzocht of de in het jaarverslag opgenomen andere (niet-financiële) verantwoordingsinformatie niet strijdig is met de in het jaarrekening opgenomen financiële overzichten en geen materiële afwijkingen bevat. Ook zijn wij nagegaan dat het jaarverslag alle voorgeschreven informatie bevat.

Omvang financiële stromen en standen

De omvang van de financiële stromen en standen voor het NFI blijkt uit onderstaande tabel.

Tabel 1: Omvang financiële stromen en standen

(* €1.000)	2021	2020
Totaal baten	92.172	87.391
Totaal lasten	91.426	90.256
Saldo van baten en lasten	746	-2.865
Totaal activa	31.461	25.977
Totaal passiva (excl. eigen vermogen)	30.294	25.942
Totaal eigen vermogen	1.167	35

2.2 Bevindingen accountantscontrole financiële overzichten

Onderstaande tabellen geven de niet-gecorrigeerde fouten en onzekerheden weer op gebied van getrouwheid en rechtmatigheid.

2.2.1 Getrouwheidsfouten en -onzekerheden

Wij hebben bij de uitvoering van de controle geen getrouwheidsfouten of-onzekerheden geconstateerd.

2.2.2 *Rechtmatigheidsfouten en –onzekerheden*

In de onderstaande tabel zijn de rechtmatigheidsfouten en –onzekerheden opgenomen die tijdens de controle zijn geconstateerd.

Nummer	Jaarrekeningpost	Fout (x €1.000)	Onzekerheden (x €1.000)
1	Materiële kosten (vanuit rechtmatigheidsrapportage NFI)		865,7
2	Materiële kosten (bevinding bij aanvullende inkoop werkzaamheden n.a.v. IUC DJI bevindingen door een verkeerde keuze bij een inkoopprocedure)		100
3	Materiële kosten (Rijksbrede onrechtmatigheden zoals DAS, IMO A en ICT inhuur)	3.322,9	
4	Personeelskosten (onterechte bepaling verhuiskostenvergoeding)	3,5	
	Totaal	3.326,4	965,7

3 Financieel beheer en materiële bedrijfsvoering

3.1 Inleiding

In 2021 hebben wij onderzoek verricht naar de volgende processen van het financieel beheer, de materiële bedrijfsvoering en de daartoe bijgehouden administraties:

- Het inkoopproces;
- Het betaalproces (waaronder prestatie verklaren);
- Het omzetproces;
- Het verantwoordingsproces (waaronder tertaalafsluitingen);
- Het investeringsproces;
- Het personeelsproces.

De normen waaraan wij toetsen zijn:

- doelmatigheid, rechtmatigheid, ordelijkheid en controleerbaarheid van het financieel beheer;
- doelmatigheid, rechtmatigheid, ordelijkheid en controleerbaarheid van het verwerven, het beheren en het afstoten van materieel;
- betrouwbaarheid en controleerbaarheid van de financiële administratie(s).

In onze management letter NFI 2021 hebben wij door middel van een presentatie gerapporteerd over de uitkomsten van ons onderzoek naar de interne beheersing van het NFI. Naar aanleiding van onze werkzaamheden bij de eindejaarscontrole rapporteren wij voor zover van toepassing over de opvolging van onze eerdere bevindingen.

3.2 Inkoopproces

3.2.1 *Gevolgen samenwerking met uitvoeringsorganisaties*

Vanaf dit controlejaar is een groot deel van het inkoopproces van het NFI ondergebracht bij het IUC DJI, welke volgend jaar nog nader zal worden uitgebreid. Hierdoor ontstaat een situatie waarbij het NFI in een bepaalde mate afhankelijk is van de geleverde kwaliteit van de dienstverlening van het IUC DJI. Echter, blijft het NFI eindverantwoordelijk voor al deze processen die zijn uitbesteed. Het uitbesteden van werkzaamheden kan leiden tot verschillende manieren van uitvoering van de gevraagde diensten, waardoor de samenwerking tussen beide partijen optimaal moet zijn. Tijdens de controle hebben wij waargenomen dat bij het NFI niet altijd de verantwoordelijkheidsgebieden duidelijk waren zoals over het contractenbeheer. Ook namen wij waar dat periodieke controles op inkopen niet altijd consistent over het hele jaar zijn uitgevoerd.

Wij adviseren het NFI om waakzaam te blijven op de gemaakte SLA afspraken met het IUC DJI en de gewenste kwaliteit van de dienstverlening periodiek te blijven monitoren en snel te acteren wanneer dit niet aan de gemaakte afspraken voldoet.

3.2.2 *Rechtmatigheidsrapportage niet altijd volledig*

In 2020 hebben wij gerapporteerd dat er verbeteringen zichtbaar waren op een meer volledige rechtmatigheidsrapportage. Het NFI heeft in 2021 het proces en de wijze van opstellen van de rechtmatigheidsrapportage nader geformaliseerd. Vanuit de systeemaudit van het IUC DJI is gebleken dat niet kan worden gesteund op de key control van het invullen van de rechtmatigheidsvelden, wat voor het NFI de basis vormt voor het opstellen van de rechtmatigheidsrapportage. Het risico van deze bevinding is dat het NFI niet alle onrechtmatigheden volledig in beeld heeft voor haar eigen rechtmatigheidsrapportage. Tijdens onze controle hebben wij dit vastgesteld voor bijvoorbeeld Rijksbrede overeenkomsten zoals IMO, de DAS en ICT inhuur. Deze inkopen waren niet opgenomen in de rechtmatigheidsrapportage van het NFI, doordat de rechtmatigheidsvelden in Leonardo op geen rechtmatigheidsfouten waren ingevuld.

Wij adviseren het NFI om in samenwerking met het IUC DJI aanvullende controles in te richten om onrechtmatigheden zo volledig mogelijk te kunnen rapporteren. Een volledige rechtmatigheidsrapportage draagt bij tot het continu monitoren van de onrechtmatige uitgaven van het NFI.

3.3 **Betaalproces (waaronder prestatie verklaren)**

3.3.1 *Proces van prestatie verklaren in opzet zichtbaar verbeterd*

Sinds 2017 rapporteren wij over het proces van prestatie verklaren en dat dit proces onvoldoende waarborgen bevat om zekerheid te bieden over de geleverde goederen en prestaties. Dit controlejaar hebben wij vastgesteld dat het verbeterplan definitief vorm heeft gekregen en is uitgerold binnen de organisatie van het NFI. Hierbij zijn wij positief gestemd over de aandacht die het NFI dit jaar heeft gehad om dit proces zichtbaar in opzet te verbeteren met o.a. nieuwe werkinstructies, bewustwordingssessies en presentaties binnen de organisatie. Het bewustzijn binnen de organisatie voor dit proces is hiermee goed gecreëerd.

Tegelijkertijd, was het NFI het nieuwe proces van prestatie verklaren gedurende het jaar nog aan het ontplooiën binnen de organisatie. Voorts zijn dit jaar extra werkzaamheden door het NFI uitgevoerd om de volledigheid van de inkoopdossiers te waarborgen door achteraf de prestatieverklaringen in Leonardo toe te voegen. Hierdoor hebben wij nog niet kunnen vaststellen of het nieuwe proces van prestatie verklaren c.q. de beheersingsmaatregelen in dit proces voldoende zijn ingericht, doordat wij het nieuwe proces nog niet hebben kunnen testen. Volgend controlejaar streven wij naar een meer systeemgerichte aanpak voor dit proces.

3.3.2 *Blijvende aandacht voor de administratieve vastlegging van prestaties is benodigd*

In 2021 hebben wij geconstateerd dat ondanks de extra werkzaamheden de inkoopdossiers (alook de prestatieverklaringen) niet altijd volledig waren. Hierdoor hebben wij achteraf nog steeds belangrijke achterliggende documenten moeten opvragen. Dit zorgt voor veel tijdsbesteding en zoekwerk voor beide kanten. Enerzijds hebben wij hierdoor niet kunnen concluderen dat het proces van administratieve vastleggingen van de inkoopdossiers (waaronder prestatie verklaringen) is verbeterd. Anderzijds hebben de extra werkzaamheden op prestatieverklaringen er wel voor gezorgd dat de rechtmatigheidsfouten tot een beperkt niveau zijn gebleven en werken.

Wij willen benadrukken dat het in het belang van het NFI is om zorg te dragen dat het nieuwe proces zo wordt doorontwikkeld dat alle informatie rondom inkopen op een consistente wijze in Leonardo wordt vastgelegd. Indien alle inkoopinformatie op één vaste plek in Leonardo wordt vastgelegd, dan zijn uiteindelijk de extra werkzaamheden niet meer nodig om dit achteraf te herstellen. Ook kan worden gedacht aan harde controls in het proces van prestatie verklaren door bijvoorbeeld niet te betalen wanneer de controle op een prestatie/inkoopdossier niet is afgerond. Dit mitigeert het risico op onnodige olopende onzekerheden.

Wij adviseren het NFI om het nieuwe proces van prestatie verklaren nader te verrijken met de prestatieverklaarders en zo consistent mogelijk in te richten. Daarbij kan ook worden gedacht aan in te voeren beheersingsmaatregelen binnen of buiten Leonardo om dit proces zo uniform mogelijk te maken.

3.4 Omzetproces

3.4.1 *Validatie geschreven uren in Promis noodzakelijk*

In de management letter 2021 hebben wij aandacht gevraagd voor de accordering van geschreven uren in de tijdschrijfmodule van Promis. De accordering van uren in Promis wordt niet systematisch afgedwongen, maar deze optie is wel beschikbaar in de tijdschrijfmodule. Tijdens de controle hebben wij dit vastgesteld aan de hand van de Promis uitdraaien in de omzetspecificaties, waarbij de geschreven uren waren ingevuld, maar de geaccordeerde uren bleken altijd nihil. Aangezien voor diverse omzetcategorieën de geschreven uren de basis zijn voor de in rekening te brengen omzet, is het noodzakelijk om de juistheid en volledigheid van de geschreven uren te borgen door de lijnmanagers deze uren te laten accorderen. Hiermee wordt ook de awareness binnen de organisatie ontwikkeld voor het tijdschrijven.

Wij adviseren het NFI nadrukkelijk om gebruik te maken van de optie van accordering in de tijdschrijfmodule in Promis om de juistheid en volledigheid van de geschreven uren te borgen.

3.4.2 *Omzetverantwoordingen worden niet op een uniforme wijze uitgevoerd*

In 2020 hebben wij geconstateerd dat verschillende handmatige verantwoordingswijzen werden gehanteerd voor met name omzet derden. Ook dit controlejaar zien wij zichtbare verschillen in de verantwoordingen van projecten. Het risico hiervan is dat projecten mogelijk niet volledig worden verantwoord en dat de verantwoordingswijze niet op een eenduidige wijze is te volgen. Voorts zijn de opgestelde omzetverantwoordingen veelal handmatig opgesteld, waardoor de kwaliteit van de projectverantwoordingen afhankelijk zijn van de uitgevoerde handmatige controles door de controllers. Vanwege de vele handmatige handelingen in dit proces, is dit proces uiterst foutgevoelig.

In de basis is het benodigd dat per project (omzet derden) zichtbare aansluitingen worden gemaakt met de financieringsafspraken, geschreven uren in Promis en eventuele gemaakte materiele kosten. Tijdens de controle hebben wij vastgesteld dat deze aansluiting niet altijd zichtbaar is en afhankelijk is van wie die deze specificatie heeft opgesteld of in welk stadium controllers zijn betrokken bij het project. Ook kan hier nader worden verkend of het Projectenbureau hierin een rol kan spelen door bijvoorbeeld in het voortraject van een project controllers consistent van (financiële) informatie te voorzien per project.

Wij adviseren het NFI om het proces van projecten (omzet derden) op een uniforme wijze in te richten en mogelijkheden te verkennen voor gestandaardiseerde verantwoordingen van projecten. Ook kan nader worden verkend in hoeverre het Projectenbureau hierin een rol kan spelen.

4 Jaarrekeningcontrole NFI

4.1 Inleiding

Het NFI heeft bij de start van de controle een volledig en kwalitatief goed balansdossier opgeleverd. Tevens is de samenwerking gedurende de eindejaarscontrole door ons als prettig en constructief ervaren. In de volgende paragrafen gaan we nader in op jaarrekeningposten waar we meer aandacht voor willen vragen.

4.2 Materiële kosten

Door de aangegeven tekortkomingen in paragrafen 3.2 en 3.3 over zowel het inkoop- als het betaalproces, heeft dit uiteindelijk geresulteerd in rechtmatigheidsfouten en –onzekerheden die in paragraaf 2.2.2 worden uiteengezet. De rechtmatigheidsfouten hebben met name te maken met geïmporteerde of Rijksbrede onrechtmatigheden. Tot slot is het benoemenswaardig dat het proces van prestatie verklaren dit controlejaar niet tot onzekerheden of fouten heeft geleid.

4.3 Geen aanwijzingen voor fraude

Tijdens onze controle van de jaarrekening 2021 hebben wij geen aanwijzingen voor fraude gevonden.

5 Ondertekening

Den Haag, 24 maart 2022

Auditdienst Rijk